

**ПРОЗРАЧНИ
ПЛАНИНИ**

МОСВ
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
ИЗТОЧНО БЕЛОМОРСКИ РАЙОН
Вж. № ВД-09-53
Подадено 31.03 16

До

Министъра по околна среда и води

Директора на БД – Западно Беломорски басейн

Директора на БД – Източно Беломорски басейн

Становище за ПУРБ 2015-2021 Западно Беломорски басейн и Източно Беломорски басейн

Иж. No 1232/29.03.2016

От:

Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, Адрес на офис: София 1142, бул. Евлоги и Христо Георгиеви 93, ет. 1, партер, Тел: 02/ 9631470, Факс: 02/ 9633193, Ел.поща: office@balkani.org, Адрес на регистрация: бул. Драган Цанков No 8, 1164 София. Булстат 831467860;

Адрес за кореспонденция: София 1142, бул. Евлоги и Христо Георгиеви 93, ет. 1, партер

www.balkani.org,

представявано от **Андрей Николаев Ковачев** –
Член на Управителния съвет (УС)

Относно: Отразяване в ПУРБ 2015-2021 в програмите от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда на резултатите и предложенията от Работна среща относно актуализацията на Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) между Басейновите дирекции и неправителствени организации (НПО) с екологична насоченост проведена на 12 и 13 Февруари 2015г

ПРОЗРАЧНИ ПЛАНИНИ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ДИРЕКТОРИ,

На 12 и 13 Февруари 2015 г. по съвместна инициатива на Министъра на околната среда и водите, ВВФ – световния фонд за дивата природа и гражданска инициатива „Прозрачни планини“ (създадена по проект на СДП БАЛКАНИ, Сдружение Байкария и РС Балканка – 2009) беше проведена среща на тема „Работна среща относно актуализацията на Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ)“. На нея бяха проведени дискусии и бяха представени презентации от страна на всички Басейнови дирекции в страната и неправителствени организации (НПО) с екологична насоченост.

По долу отново под формата на становище ви внасяме отново обобщени всички получени предложения по отношение на актуализацията на ПУРБ 2015-2021 година и Ви напомняме, че това становище вече беше внесено с наш изходящ номер Изх. No 1054/06.03.2015 г.

В тази връзка искаме да попитаме следните въпроси:

1. Как са отразени всяко едно от предложенията в това становище в националния Каталог от мерки. Например отразени ли са адекватно и пълно заложените в решенията по ОВОС/ОС на ПУРБ 2010-2012 задължителни мерки за намаляване на въздействията от малки ВЕЦ залегнали и в точки 15 и 16 на становището оценките за съвместимост.

2. Как са отразени всяко едно от предложенията в това становище в мерките за постигане на целите за опазване на околната среда на конкретния проект план за периода 2015-2021.

3. По конкретно отразени ли са точки 15 и 16 от становището в програмата от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда спрямо водните тела по чл. 119а, ал.1, т.5 от ЗВ.

Ще очакваме вашите отговори на посочения адрес за кореспонденция и също така адекватно отразяване на становището в програмните документи на ПУРБ 2015 – 2021, като се започне от националната програма от мерки и отразяване на тези мерки за всяко водно тяло.

Дата: 29.03.2016

С уважение,

Андрей Ковачев, член на УС на СДП БАЛКАНИ и „Прозрачни планини“, ръководител проект, СДП БАЛКАНИ

Предложения, изработени по време на Работна среща относно актуализацията на

Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ)

между Басейновите дирекции и неправителствени организации (НПО) с екологична насоченост

1. Към институтите на БАН – В края на всяка година МОСВ да предоставя определя теми в сферата на водите, необходими да бъдат научно разработени по европейското законодателство от институтите на БАН в сферата на водите, за да бъдат те включени в плановата им дейност на Академията. Повече от 10 години съществува подписан Рамков договор между МОСВ и БАН – нито една точка от това не е задвижена, а там е описан механизмът на това взаимодействие. МОСВ да заеви нуждите си и да се постарее да изиска повече целеви бюджетни средства или да включи в БАН сред бенефициентите по оперативните програми на ЕС.
Съгласуваност държава + научна дейност
2. Към БД – Съдействие за подобряване на съдържанието на сайта към dams.reki.bg. БД да предоставят данни за МВЕЦ-овете към сайта. И защо не – да бъдат осъществени проверки за извършени нарушения в МВЕЦ от БД въз основа на изнесените сигнали в сайта – самосезиране на БД и включване на проблемните МВЕЦ в програма от проверки.
3. Към МОСВ – При промяна на закона за водите МОСВ да отправя активно специализирани покани към организации като КИИП, ИБЕИ, НИМХ, НПО и др. за коментари по такива промени и да се искат становища от тези организации, а да не разчита, че с пасивното качване на предлаганите промени на сайта си заинтересованите страни ще бъдат информирани и ще се включат реално в процеса на консултация.
4. Към рибарските сдружения/клубове. Да се направи достъпно ръководството за рибните проходи, което да бъде включено като мярка в плана.
 - Превод на германското ръководство.
 - Адаптация към национални условия (местни видове и т.н.) след научни проучвания и утвърждаване със силата на нормативен (подзаконов) акт
 - Линк за ръководството:
<http://www.fao.org/docrep/010/y4454e/y4454e00.HTM>
5. МОСВ към НПО – къде, в каква дейност и как могат да се включат – един лист с очаквания от МОСВ раздаден на срещата. Отговор от Рибарски сдружения – контролна функция.
6. Да се предвиди създаване на работна група (БД, НПО, рибарски сдружения, гребни спортове, БАН), която да предложи законодателно изменение, с което да се предложи процент от наложените санкции да се внася директно в БД и да формира бюджета на БД, включително фонд работни заплати на служителите и на самите инспектори.

7. В ПУРБ да се заложат мерки, които да включват задължителни условия, които да се залагат в разрешителните за ползване на повърхностни води, като инженерни решения във фазата на проектиране на водовземните съоръжения.
8. Споделен опит от Франция: да се създаде специализирано поделение „Водна полиция“ към МВР със задължения за контрол на нарушенията по водните тела; В България е правен такъв опит през 2001 г., но е бил неуспешен.
9. Да се приеме наредба за проучване, проектиране, изграждане, експлоатация, контрол на мВЕЦ с включени и административно-наказателни разпоредби.
10. Взаимодействие гребни спортове (каяк, рафтинг и др.) и БД. БД да възложат (чрез длъжностната характеристика, не задължително на нов щат!) на специален експерт такава координационна дейност!
 - спортистите да съобщават на БД за всякакви нередности по реките – паднали дървета, незаконна дейност и др.
 - БД да предоставя информация специално насочена към спортисти, за изменения по реките – и как се стига до тази информация, ако я има на сайт или друго онлайн пространство
11. Практикуващите гребни спортове да направят предложения към БД за участъци от реки, които са важни за тяхната дейност и периодите на ползване; Цел: БД да обявят тези участъци за защитени зони по реките.
12. БД да формулират Зони за рекреация като нов тип Зони за защита или да се разшири обхвата на зоните за къпане. Да бъде събрана информация от каякарски, рибарски и др. сдружения за реките, които имат такива функции (рекреация = къпане/плажуване и водни спортове).
13. Рибарски дружества да подготвят предложения за участъци, важни за опазване на естествените местообитания на рибите.
14. ПУРБ и заложените в тях мерки да са уеднаквени и да се „вдигне летвата“ – пълно прилагане на Директива 92/43 и пълно отразяване на мерките от становище към ОС на ПУРБ на СДП Балкани” с вх N 26-00-4685/2009 - намаляване на кумулативните въздействия на мВЕЦ, възстановяване на БПС.
15. В ПУРБ да остане забраната за строеж и издаване на нови разрешения за строеж на руслови и деривационни мВЕЦ в НАТУРА 2000, включително забрана за продължаване действието на изтекли такива – необходимо е еднаква формулировка за всички БД и реално прилагане на забраната във всички БД. Забраната следва да бъде развита и в посока забрана за издаване на разрешителни по ползване на повърхностен воден обект. Забрана за изграждане и влизане в редовна експлоатация на ВЕЦ, които нямат издадено разрешително за строеж по ЗУТ към датата на утвърждаване на ПУРБ. Преоценка на издадените разрешителни за водовземане и оценка на обезпечеността и кумулативния ефект. За да бъде ефективна тази мярка, в ПУРБ (всички приложения, таблици и карти) трябва много ясно да се разграничат вече изградените (или такива с издадени разрешителни за строеж) ВЕЦ и такива с

издадени разрешителни за водовземане. Важно е всеки ПУРБ подробно да посочи ВТ, за които е нужна преоценка на издадени разрешителни. Без тази мярка, дори и да подобрят ЗВ, както предлагат, пак ще сме в същата ситуация.

16. В ПУРБ да се включат задължителни мерки за функциониращи деривационни мВЕЦ в НАТУРА 2000 с цел намаляване на кумулативни отрицателни въздействия и възстановяване на БПС:
 - Автоматични измервателни устройства, под водохващането с дистанционно предаване на данните до БД, интернет и на ел. табла
 - Екологичен минимум от 75% от средния годишен воден отток
 - Водохващанията технологично да се реконструират – без стени с водовземане от нивото на реката или рибен байпас.
 - Мониторинг (какъвто е записан по ЕО, но не се е случил).
 - Мерките трябва да са обвързани с възможностите за промени или удължаване срока на разрешителните.
 - При удължаване на разрешителни за водовземане с цел производство на електроенергия в НАТУРА 2000 задължително да се прилага икономически анализ за степента на изплащане на инвестицията и експлоатационния срок на съоръжението.
 - Задължително оразмеряване на отворите за екологични води по начин, позволяващ бързото установяване на изпусканите водни количества, като същото да се счита за доказателство за изпълнение на задължението за минимален воден отток.
17. В ПУРБ да се включат задължителни мерки за функциониращи руслови мВЕЦ в НАТУРА 2000 с цел намаляване на кумулативни отрицателни въздействия и възстановяване на БПС
 - До 5 години изграждане дънни прагове над стената на мВЕЦ-а - формиране постоянно дъно близко до естественото
 - Реката под стената на мВЕЦ-а и над прага, да бъде свързана с рибен обход (fish by-pass).
18. Приемане на едногодишен план за изменение на разрешителните на всички малки ВЕЦ в НАТУРА 2000, координиран от МОСВ.
19. При изменение на съществуващите и издаване на нови разрешителни на мВЕЦ за ползване на повърхностни води - включване на условия за отнемане при системни нарушения и за собствен мониторинг на видовете и местообитанията от Натура 2000
20. Изработка на критерии и методи за оценка за продължаване/преиздаване на разрешително за ВЕЦ; оценка технологични параметри в разрешените режими и акумулативен ефект; адаптиране ръководство на ICPDR ?
21. При строителството на ВЕЦ да се има предвид разрушаването на пещери и културното наследство. Коментар от експерти на БД – вече фигурира в ПУРБ.
22. Всички допълнителни мерки наложени на мВЕЦ в ПУРБ да се мотивират в ПУРБ въз основа на принципа „Замърсителят плаща“, чл.3, ал. 6 на ЗООС и чл.

191 (2) на Договора за създаване на Европейските общности- като разходите за преработване на водовземане; монтиране на устройство за измерване на водните количества за сметка на мВЕЦ и др.

23. В ПУРБ да се включат допълнителни мерки за ограничаване на добива на инертни материали от реки
- Да се забрани изцяло добивът на инертни материали на по-малко от 50 м от бреговете на реките
 - В становището по ЕО и ПУРБ, като мотиви да се ползва: Да се спре добива в увредени речни участъци във всички БД при нарушена морфология и даже минимално вкопаване; при отстояние от НАТУРА 2000, инфратструктура и във водни тела за питейни нужди
 - Да се въведе мярка отнемане на средствата, с които се извършва нарушението – багери, транспортна техника и т.н. Предложение от НПО – за да стане приложимо, ако е необходимо да се направи правен анализ от БД за нужните законодателни промени или да се направи работна група (БД, НПО, БАН) и това да се предвиди в ПУРБ, за да се изготвят предложения за промяна в законодателството
 - Изменения на всички разрешителни и включване на клаузи за отнемане на разрешителните при установяване на повече от 2 нарушения по Закона за водите – например пресевни работещи с концесии по закона за подземните богатства и имащи разрешение за ползване на подземни води, но заловени в нарушение за незаконен добив на инертен материал в речно корито – двете дейности са явно свързани.
24. Предложенията към актуализацията на ПУРБ да бъдат внесени в БД без забавяне, за да могат да бъдат отразени на максимално ранен етап, при прегледа на значимите проблеми, в процеса на консултации. Професионалните НПО работещи в сферата на НАТУРА 2000 да внесат експертни и правни анализи за изискванията за прилагане на чл. 6 (3) на Дир 92/43 по отношение на продължаване на разрешителни и друга специализирани анализи в помощ дейността на БД и актуализация на ПУРБ.
25. Следваща съвместна среща да включва следните заинтересовани страни: – държава – МОСВ, БД; граждански сектор (екологични НПО, рибарски сдружения, каякарски клубове и др.); бизнес – фирми опериращи с мВЕЦ и техни сдружения, БАН.
26. Коментар от експерти от БД - ще поискат от НСЗП информация относно картирането на НАТУРА 2000 с цел отразяване в ПУРБ. Коментар и предложение от експерти на НПО – картирането съдържа първична екологична подробна информация по водни тела - не всякога налична за всички водни тела и не всякога напълно коректна - констатирани са доста проблеми при прегледа ѝ от НПО по отношение на качество. Вторичната преработена информация – оценката на БПС и картите са на ниво Защитена зона – включва групирани много водни тела накуп и се губи разделителната способност на изходните първични данни. Липсва прилагане на методиката за БПС на локално ниво – предложение за ПУРБ да се приложи на локално ниво към водно тяло въз основа на наличната първична информация – напълно приложимо – методиките разработени в

национално ръководство за БПС.

27. Да се направят оценки на лесоустройствените практики / планове за край речните басейни. Да има интегрираност между ПУРБ и Областните планове за управление на горите и Лесо-устройствените планове на държавните горски стопанства, годишните планове за ползване на общински и частни гори.
28. В ПУРБ да има оценка на състоянието на горите във връзка със състоянието на водните тела – задържаща роля, превенция на ерозионните процеси, запълване с наноси.
29. Да се дадат предложения за мерки, свързани със залесяване във връзка с установени значителни проблеми.